

Svensk Förening för Toxikologi (SFT)

STYRELSENS ÅRSBERÄTTELSE VERKSAMHETSÅRET 2013

Styrelsens sammansättning

Ordförande

Mattias Öberg
Institutet för miljömedicin, Karolinska Institutet, Stockholm
Swedish Toxicology Sciences Research Center, Södertälje

Vice ordförande

Ina Schuppe Koistinen, Science for Life Laboratory/AstraZeneca, Stockholm

Sekreterare

Jennie Andersson, Trossa AB, Stockholm

Skattmästare

Jan Olsson, SCA Hygiene Products AB, Göteborg

Övriga ledamöter

Cecilia Berg, Uppsala Universitet, Uppsala
Carol Birgersson, Trafikverket, Stockholm, ledamot
Helen Andersson, KemI, Stockholm, ledamot
Anna Rignell Hydbom, Occupational and Environmental Medicine Department and Laboratory
Medicine, Lund Universitet, ledamot

Övriga funktioner

Ledamot i EUROTOX Education Subcommittee

Johanna Zilliacus, Institutet för miljömedicin, Karolinska Institutet, Stockholm

Ledamot i EUROTOX Registration Subcommittee

Marie Haag Grönlund, AstraZeneca, Södertälje

Revisorer

Ordinarie: Marika Berglund, IMM, Karolinska Institutet, Stockholm
Ordinarie: Henrik Viberg, Uppsala Universitet, Uppsala
Suppleant: Niklas Johansson, Stockholm

Valberedning

Marie Haag Grönlund, AstraZeneca, Södertälje (ordf.)
Annika Hanberg, Institutet för miljömedicin, Karolinska Institutet, Stockholm
Monica Lind, Arbets- och Miljömedicin, Uppsala universitet, Uppsala
Martin Billger, Safety Assessment, AstraZeneca R&D, Mölndal
Maria Linderöth, Naturvårdsverket, Stockholm

Styrelsemöten

Sedan årsmötet den 23 mars 2012 har styrelsen haft 10 protokollförda sammanträden.

- År 2013; 24 april, 21 maj, 13 juni, 10 september, 14 oktober, 14 november och 10 december.
- År 2014: 22 januari, 19 februari och den 11 mars.

Flera av dessa möten har ägt rum i form av telefonkonferenser då styrelsen då vi kunnat använda AstraZenecas TeleConference . Resterande möten har hållits på IMM, SciLifeLab respektive Trossa ABs lokaler i Stockholm.

Programverksamhet

Årsmöte

Den 22 mars 2013 höll SFT årsmöte. Titeln på det vetenskapliga programmet var ” Risk assessment – Learning from pharmacological toxicology” och innehöll följande punkter:

- Basic principles of the safety assessment of drugs, Dr Björn Dahl, AstraZeneca
- The use and impact of novel technologies for risk assessment of pharmaceuticals, In silico modeling, stem cells and multidimensional in vitro models, Professor Ian Cotgreave, AstraZeneca
- The application of safety biomarkers to risk assessment of drugs, Dr Ina Schuppe Koistinen, Science for Life Laboratory /AstraZeneca Translational Science Centre
- What is the predictive value of cancer studies?, Dr Anna-Lena Berg, Medical Products Agency
- Current regulatory discussion on carcinogenicity testing of pharmaceuticals, Dr Ulla Wändel-Liminga, Medical Products Agency
- How can contemporary toxicology and safety/risk assessment learn from and fertilize drug development, Panel discussion

Därtill gavs särskild information och utrymme för diskussion kring ERT (European Registered Toxicologist) samt om förslaget att starta ett toxikologiskt forskningscenter (Swetox).

Seminarium

23 Maj, Uppsala

I samarbete med kemistsamfundets miljökemisektion arrangerades en workshop om miljöföroreningar i yt- och dricksvatten. Programmet innehöll följande punkter:

- WHO's rapport om hormonstörande ämnen i miljön, Åke Bergman, Stockholms universitet
- Förekomst av läkemedel i miljön , Jerker Fick, Umeå universitet
- Antibiotika och resistens, Joakim Larsson, Göteborgs universitet
- Veterinärläkemedel – effekter på fisk, Gunnar Carlsson, SLU
- Läkemedel i miljön – ett hot mot grodors fertilitet?, Cecilia Berg, Uppsala universitet
- Fluorinated contaminants in the environment: sources, properties, and fate, Lutz Ahrens, SLU
- Problemet med fluorerade organiska ämnen i Uppsalas dricksvatten, Anders Glynn, Livsmedelsverket och Sven Ahlgren, Uppsala vatten
- Fluorerade ämnens effekt på fisk, Stefan Örn, SLU
- Höga halter av fluorerade ämnen i mink, Sara Persson, SLU

Kommunikation

Nyhetsbrev

Utskick till medlemmarna har skett fortlöpande under året via e-post. Utskicken har gällt konferenser, seminarier, lediga tjänster, kurser m.m.

Facebook

För att utvidga kontaktmöjligheter och informationsspridning mellan toxikologer har styrelsen drivit en Facebook-sida sedan 2011. Sidan uppdateras kontinuerligt med information om toxikologiska nyheter och information om föreningens verksamhet. Den 6 mars 2013 hade sidan 142 "followers", vilket är en ökning med 21 personer sedan 2012. Årets mest spridda inlägg skedde 16 december och hade följande innehåll: "30 Mkr extra till stöd för Swetox från Stockholms läns landsting. Företrädare för 10 universitet drar upp riktlinjerna för framtiden."

Hemsidan

SFTs hemsidan som lanserades 2012 har uppdaterats under året med aktuell information om seminarier, kurser och nyheter. Carol Birgersson har varit föreningens web-master. Under året har bland annat tillkommit en kortfattad information om SFT på engelska.

Övrig kommunikation

Jan Olsson har utrett medlemsregistret och i stora drag ta reda på i vilka typer av organisationer och i vilka regioner våra medlemmar håller till. De enskilt största arbetsgivarna för SFTs medlemmar är Astra (ca 23%), Kemi (17%), IMM (10%), LäkeMedelsverket (5%) och LivsMedelsverket (5%). Övriga 50% är andra universitet och privata arbetsgivare. SFT medlemmars typ av arbetsgivare är ca 50% privata, 25% Myndigheter och 25% Forskning. SFTs medlemmar finns i huvudsak i Stockholm (60%), Uppsala (20%), Skåne (7%) och Göteborg (5%).

I samband med olika kommunikationsinsatser har behovet av en ny logga växt fram. Ina Schuppe Koistinen har på uppdrag av styrelsen tagit fram ett antal förslag på en ny logga. Utifrån dessa förslag har styrelsen sedan valt ut två förslag som presenterats för medlemmarna och under mars månad pågår en rådgivande omröstning på hemsidan.

SFT har under året också varit synligt genom poster och informationsfoldrar vid flera möten/konferenser: Workshop om hälsorelaterad miljöövervakning (HÄMI) i Eslöv den 24-25 september 2013, EUROTOX 2013 i Interlaken, Schweiz 1-4 september, Kemikalieinspektionens Workshop om hormonstörande ämnen 23 oktober, SOT's 52nd Annual Meeting, 10-14 mars.

Strategiska projekt

European Registered Toxicologist (ERT)

På uppdrag av årsmötet har styrelsen under året arbetat med att ta fram ett beslutsunderlag i frågan om att införa ett nationellt register för European Registered Toxicologist (ERT). ERT används idag i flertalet europeiska länder, däribland Finland, Norge, England, Holland och Tyskland. I takt med att arbetsmarknaden för toxikologer internationaliseras och ERT inom vissa företag och myndigheter är meriterande skulle ett nationellt register kunna gynna utvecklingen av toxikologi i Sverige samt underlätta för svenska toxikologer i den internationella konkurrensen. Eftersom kraven i ERT är kopplat till utbildning kan systemet även påverka kvalitet och harmonisering av utbildningar på ett positivt sett. Styrelsen utsåg en arbetsgrupp som berett frågan under året. Arbetsgruppen består av personer från olika ämnesområden och samhällssektorer och har haft följande medlemmar: Marie Haag Grönlund, AstraZeneca; Helen Andersson, Kemi;; Cecilia Berg, Uppsala Universitet; Lotta Nilsson, IMM. Arbetsgruppen har tagit fram ett förslag på nationell guideline i enlighet med Eurotox riktlinjer från 2012. Detta förslag remissbehandlades genom riktade utskick samt via SFTs hemsida och kommer utgöra beslutsunderlag på årsmötet.

Ett andra inter-nordiskt möte med representanter från SE, FI, NO och DK hölls i Köpenhamn 14 februari 2014. Syftet med mötet var att diskutera harmonisering och samarbete kring ERT och

utbildningsfrågor mellan de nordiska länderna. Från SFT deltog Mattias Öberg och Marie Haag Grönlund.

Europeisk standard för utbildning i riskbedömning (CEN TC 416)

I april 2012 fattades beslut inom den Europeiska standardiseringsorganisationen om att ta fram ett förslag på standard kring utbildning i toxikologisk riskbedömning (Health risk assessment of chemicals, SIS/TK 569 /CEN TC 416). SFTs styrelse har bedömt att detta kan vara strategiskt viktigt att följa och ingår därför i den nationella spegelkommittén som samordnas av SIS. Detta ger SFT möjlighet att påverka utformning och beslut kring en eventuell standard. I den svenska spegelkommittén sitter, förutom Mattias Öberg (SFT), även Annika Hanberg och Lotta Nilsson (båda IMM). Under året har den europeiska kommittén hållit två möten, ett i Bryssel i maj 2013, och ett i Wien i januari 2014. Vid mötet i Bryssel behandlades de nationella kommentarer som inkommit på ett andra utkast av standarden. En arbetsgrupp (där Sverige ingick) fick i uppdrag att därefter ta fram ett tredje utkast, som skickades ut till de nationella kommittéerna i september 2013. Vid mötet i Wien behandlades kommentarerna som inkommit på det tredje utkastet. Arbetsgruppen (där Sverige återigen ingick) tog sedan fram det utkast som i mars 2014 skickades ut på s.k. public enquiry.

Swedish Toxicology Sciences Research Center (SweTox)

SFT har aktivt arbetat med att ta fram ett förslag på ett nytt forskningscenter för toxikologiska vetenskaper. Anledningen till SFTs engagemang har varit att styrelsen befarar att Sveriges långsiktiga förmåga att upprätthålla toxikologisk kompetens är på väg att urholkas och att AstraZenecas nedläggning i Södertälje öppnat en politisk möjlighet att få stöd för en långsiktig satsning på toxikologi. En av hörnstenarna är den anläggning och utrustning i Gärtuna, som AstraZeneca varit villiga att donera. Drivkrafterna är den nya toxikologins framväxt med nya metoder och modeller för toxikologi samt det förändrade regulatoriska och forskningsfinansiella landskap som alltmer betonar samverkan med privat sektor. Mattias Öberg har representerat SFT i projektgruppen under året.

Under sommaren och hösten togs en rad beslut om att bilda Swetox (Swedish Toxicology Sciences Research Center) för tvärvetenskaplig forskning och utbildning inom toxikologi och närliggande vetenskaper. Visionen är att vara ett forskningscenter där innovativ akademisk forskning och uppdragsforskning samverkar. Verksamheten som är ett samarbete mellan elva svenska universitet ska medverka till ett kemikaliesäkert samhälle, och därmed till en hållbar miljö och människors hälsa. Finansieringen säkras genom anslag från Forskningsrådet Formas, Karolinska Institutet, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt Stockholms Läns Landsting.

Samverkan

Naturvetarna

Samarbetet med Naturvetarna har fortsatt under året i enlighet med det avtal som skrevs 2012. Bl.a. sponsrade Naturvetarna årsmötet 2013 med 7830kr.

Kemistsamfundets miljökemisektion

Mattias Öberg har ingått som SFTs representant i styrelsen för sektionen. På dessa möten har SFT fått tillfälle att informera om vår verksamhet och diskutera idéer på samarbeten. Ett konkret exempel på samverkan har varit planering och genomförande av gemensamma seminarier.

Konsultföreningen

Mattias Öberg presenterade SFT vid Konsultföreningens möte 17 september.

EUROTOX

Marie Haag Grönlund och Mattias Öberg representerade SFTs styrelse på Eurotox 2013 i Interlaken, Schweiz. I Eurotox subkommittéer för Education och Registration invaldes under året Johanna Zilliacus respektive Marie Haag Grönlund.

IUTOX

Torbjörn Malmfors representerade SFT vid IUTOX General Assembly, Seoul , Korea

Medlemmar

Föreningen hade vid den senaste genomgången 301 medlemmar som betalt medlemsavgiften år 2013. Vi ser ett minskande antal medlemmar och noterar att grupper av medlemmar som tidigare fick sin avgift betald av arbetsgivaren (ex. Kemikalieinspektionen och Arbetsmiljöverket) inte längre är medlemmar efter att skattemyndigheten numera kräver förmånsbeskattning för avgifter med dylikt ändamål.

Nya medlemmar under verksamhetsåret

Under året har SFT fått 18 nya medlemmar. Dessa är:

Anna-Karin Larsson, Lungbiologi, Lunds Universitet

Mahesh Rachamalla, Executive Reg Toxicologist, Dynamics Orbits, New Delhi, India

Ann Detmer, PhD, DHI

Jan Olsson, SCA Hygiene Products AB

Anna Vikström, Stockholms Universitet

Josefine Friberg, Perstorp

Charlotta Larsson, Göteborgs Universitet

Anna Rignell-Hydbom, Lunds Universitet

Helén Andersson, Kemikalieinspektionen

Per Woin, Lunds Universitet

Margareta Hallin Lejonklou, Akademiska Sjukhuset, Uppsala

Susanne Iversson Hemberg, AstraZeneca Södertälje och Mölndal

Kristina Attoff, doktorand, Stockholms Universitet

Åsa Ström, AstraZeneca, Mölndal

Jessica Lundqvist, doktorand, Stockholms Universitet

Andreas Novotny, student på Stockholms Universitet

Anne Samuelsson, Volvo i Göteborg

Thomas Söderman, Swedish Match

Victoria Cespedes, Student på Högskolan i Halmstad, Miljö- och hälsoskydd